

Activitat 2.2. Quantes llengües es parlen a classe?

Nivell

Cicle superior de primària

Objectius

- Descobrir la diversitat de llengües que hi ha al món per mitjà de les diferents llengües d'origen que hi ha entre els alumnes de l'aula.
- Transmetre la diversitat de llengües com un fenomen proper.
- Promoure el respecte i la valoració de la diversitat de les llengües que es parlen al món i dels orígens dels companys.
- Observar la varietat de llengües que hi ha dins d'un mateix estat. Comprovar que la diversitat lingüística és un fenomen natural i habitual al món.

Àrees de coneixement

Tutoria, socials, plàstica

Durada

Una o dues sessions

Material

Mapamundi, cartolina per fer el cartell (si cal), i la informació que podem trobar a: <http://www.ub.es/ling/expollengues/quantes/html> i www.linguamon.cat

Descripció

Amb aquesta activitat volem acostar els alumnes a la diversitat lingüística mundial.

Primera part

Comencem l'activitat preguntant als alumnes quantes llengües parlen i/o escolten durant el dia, és a dir, quantes n'utilitzen habitualment. Les poden escriure en un full mentre ens interessem pels alumnes nous, per si tinguessin dificultats per expressar les llengües que utilitzen (prèviament podem haver esbrinat els orígens dels alumnes per tal d'ajudar-los a fer pública la seva llengua familiar).

Escrivim a la pissarra els noms de totes les llengües que van sortint. També podem cercar les llengües de tots els alumnes que facin el mateix curs o, fins i tot, de tota l'escola, i les posem en comú. Quantes llengües es parlen a la classe? I a l'escola?

Si veiem que no hi ha gaire varietat de llengües, podem animar-los a anomenar totes les llengües que saben que hi ha al món.

(Potser els alumnes no en tenen prou, amb aquesta aproximació a la diversitat de llengües de la classe, el curs o l'escola. En aquest cas, cal que hi aprofundim una mica més.)

Segona part

Un cop anomenades les llengües que es parlen en el nostre àmbit o que els alumnes coneixen, podem anar més enllà: anomenem els estats on es parlen històricament les llengües que hem recollit. La majoria dels alumnes esmentaran el català i el castellà. Els apuntem a la pissarra. Els preguntem on es parlen aquestes llengües, i ells diran que a Espanya i, potser, en algun altre estat. Ho apuntem tot a la pissarra.

- Català..... Andorra, Espanya (Catalunya, el Carxe, la Franja de Ponent, les Illes Balears i Pitiüses, el País Valencià), França (Catalunya Nord), Itàlia (la ciutat de l'Alguer, a l'illa de Sardenya).
- Castellà..... l'Argentina, Bolívia, Colòmbia, Costa Rica, Cuba, El Salvador, l'Equador, Espanya, Guatemala, Hondures, Mèxic, Nicaragua, Panamà, el Paraguai, el Perú, Puerto Rico, la República Dominicana, l'Uruguai, Venèçuela, Xile.

Si algun alumne menciona una altra llengua, fem el mateix: apuntar la llengua i després preguntar-li el país d'origen dels seus pares i si saben si en algun altre estat també es parla aquella llengua. Per exemple:

- Romanès..... Bulgària, Hongria, Moldàvia, Romania, Sèrbia, Ucraïna.
- Rus..... Armènia, Bielorrússia, Bulgària, Estònia, Kazakhstan, Kirguizistan, Letònia, Lituània, Moldàvia, Polònia, Romania, Rússia, Ucraïna.
- Xinès..... (xinès cantonès) Indonèsia, Malàisia, Singapur, Tailàndia, el Vietnam, la Xina; (xinès haka) Indonèsia, Malàisia, Singapur, Tailàndia, Taiwan, la Xina.

Un cop tenim els estats, els alumnes es poden entretenir a buscar-los al mapamundi i a assenyalar-los amb una marca.

El pas següent és informar-los que als estats que hem apuntat no només es parlen aquelles llengües, sinó que normalment se'n parla més d'una. Ho exemplifiquem:

- A l'Estat espanyol, es parla aragonès, asturià, basc, castellà, català, gallec i occità.
- A Romania, es parla alemany, hongarès, romanès, romi (la llengua dels gitanos romanesos), turc, ucraïnès, etc.
- A Rússia, es parla alemany, baixkir, calmuc, carelià, bielorús, estonià, finès, georgià, grec, komi, letó, lituà, mari, mongol, mordovià, nenet, polonès, rus, sami, tàtar, txuvaix, ucraïnès, udmurt, vepse, etc.
- A la Xina, es parla coreà, kazakh, kirguís, mongol, tibetà, vietnamita, xinès, xinès cantonès, xinès haka i xinès portunghua.

Per acabar l'activitat, podem fer un recull de les llengües que es parlen a l'aula (hi podem afegir el nom de l'alumne que parla cada llengua), fer-ne cartells i penjar-los a l'aula, o directament al mapamundi, perquè no s'oblidin de la diversitat (també de llengües) que hi ha al planeta.

Amb aquesta activitat podem fer reflexionar els alumnes sobre la diversitat de llengües que hi ha (unes sis mil) i sobre el fet que una part important d'aquesta diversitat podem observar-la a classe i valorar-la positivament. També és una manera d'acostar-nos als alumnes nouvinguts i de fer una activitat en què ells poden ser els protagonistes: podem fer palès que si un alumne autòcton acabarà l'escola amb un bon coneixement de dues llengües (català i castellà), els alumnes que ja han arribat a casa nostra amb el coneixement d'altres llengües n'incorporaran dues més a les que ja posseeixen, i això els comportarà una gran riquesa de coneixements, perquè els coneixements sempre sumen. Hem de mostrar la diversitat lingüística com un gran avantatge i no veure-la negativament. De la mateixa manera, també els donem arguments i els animem a iniciar o aprofundir en l'aprenentatge de noves llengües.